

Sygn. VPa 170/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Mariola Mastalerz

Sędziowie: SSO Magdalena Marczyńska, SSR del. Marcin Wojciechowski (spr.)

Protokolant: sekr.sądowy Anna Fijołek

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2013 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z powództwa K. K.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych

na skutek apelacji pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Maz. IV Wydziału Pracy

z dnia 22 marca 2012r.

sygn. IV P 355/11

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu Sądowi Pracy w Tomaszowie Maz. pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach procesu za drugą instancję.

Sygn. akt V Pa 170/12

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 27 września 2011 roku powód K. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z o.o. w K. wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w latach 2009 – 2011 w wysokości 10.000,00 PLN.

W odpowiedzi na pozew z dnia 28 października 2011 roku pozwana Spółka nie uznała powództwa i wniosła o jego oddalenie w całości. Podniosła, iż w okresie objętym sporem powód pobierał wynagrodzenie za pracę świadczoną na rzecz innego podmiotu - firmy Grupa (...) Spółka z o.o. w W. w związku ze świadczonymi usługami zgodnie z umową zlecenia. W ocenie pozwanej Spółki praca, za którą powód domaga się wynagrodzenia z tytułu godzin nadliczonych była pracą świadczoną w oparciu o umowę zlecenia na rzecz osoby trzeciej.

Na rozprawie w dniu 22 marca 2012 roku powód sprecyzował roszczenie wskazując, iż dochodzone przez niego wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych winno wynieść 7.308,00 PLN netto.

Sąd Rejonowy Sąd Pracy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem z dnia 22 marca 2012 roku w sprawie IV P 355/11 uwzględnił roszczenie powoda i zasądził na jego rzecz żadaną kwotę 7.308,00 PLN tytułem wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych.

Podstawę wyroku stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego :

Powód K. K. był pracownikiem pozwanego (...) Spółki z o.o. w K. w okresie od 2 lipca 2007 roku do dnia 31 maja 2011 roku zatrudnionym jako pracownik ochrony. Zgodnie z umową o pracę powód otrzymywał wynagrodzenie w wysokości odpowiadającej wynagrodzeniu minimalnemu

Powód świadczył pracę na terenie . Spółki (...).

Praca w godzinach nadliczbowych ewidencjonowana była w odrębnym zestawieniu przez A. C..

Powód świadczył pracę w oparciu o sporządzone m.in. przez powoda grafiki. W kartach pracy nie ujawniano pracy powoda w godzinach nadliczbowych.

Powód zachował grafiki służb z okres siedmiu miesięcy i w oparciu o powyższe grafiki K. K. przyjął iż przeciętnie w miesiącu pracował 210 godzin z czym wiązało się przepracowanie średnio 42 godzin jako nadliczbowych. Powyższa liczba godzin nadliczbowych miesięcznie pomnożona przez liczbę miesięcy i stawkę za jedną godzinę pozwoliła na ustalenie, iż należne powodowi wynagrodzenie winno wynieść 7.308,00 PLN.

W ocenie Sądu Rejonowego praca powoda w godzinach nadliczbowych znalazła potwierdzenie w zeznaniach świadków K. M. i J. W..

W ocenie Sądu Rejonowego pozwana Spółka w rzeczywistości nie wdała się w spór w sposób merytoryczny i ograniczyła się jedynie do złożenia odpowiedzi na pozew, w której zaprzeczyła treści pozwu, nie uczestnicząc w rozprawach sądowych. Zdaniem Sądu I Instancji wobec niezgłoszenia przez stronę pozwaną wniosków dowodowych, które mogły by zaprzeczyć twierdzeniom powoda, należało rozstrzygnąć spór, ograniczając się do oceny wiarygodności dowodów przedstawionych bezpośrednio przez powoda, które to dowody zasługiwały na danie im wiary.

W ocenie Sądu Rejonowego, wobec przedstawienia przez powoda okoliczności i sposobu wyliczenia należnej kwoty wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, zasadnym było dokonanie „uśrednienia” roszczenia powoda w oparciu o art. 322 k.p.c.

Powyższy wyrok zaskarżyła w całości pozwana Spółka podnosząc, iż Sąd Rejonowy dopuścił się naruszenia przepisów prawa procesowego, mającego istotny wpływ na wynik sprawy, a polegającego na naruszeniu:

- art. 224 k.p.c. poprzez błędne zamknięcie rozprawy bez przeprowadzenia wnioskowanych przez stronę pozwaną dowodów;
- art. 233 k.p.c. poprzez wybiórczą ocenę dowodów zgłoszonych w pozwie i późniejszych pismach procesowych;
- art. 278 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. poprzez ich niezastosowanie, a polegające na nie dopuszczeniu dowodu z opinii biegłego w sytuacji gdy z zebranego materiału dowodowego nie daje się jednoznacznie ustalić stawki wynagrodzenia powoda i oparcie się przez Sąd Rejonowy na ogólnikowych wyliczeniach kiedy niezbędne było posiadanie wiedzy specjalistycznej w tym zakresie;
- art. 322 k.p.c. poprzez niezasadne i bezpodstawne zastosowanie tej normy;

- art. 236 k.p.c. poprzez nie rozpoznaniu wniosków dowodowych zgłoszonych przez stronę pozwaną;
  - art. 328 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, a polegające na nie wskazaniu przyczyn uznania za niewiarygodne dowodów zgłoszonych przez Pozwaną Spółkę
- oraz naruszenia norm prawa materialnego, mające istotny wpływ na wynik sprawy polegające na naruszeniu:
- art. 151 Kodeksu Pracy poprzez uznanie, że powód świadczył pracę w godzinach nadliczbowych, co jest niezgodne z zebranych w sprawie materiałem dowodowym;
  - art. 356 Kodeksu Cywilnego poprzez jego niezastosowanie, polegające na pominięciu niniejszego przepisu przy ustaleniu hipotetycznie należnych powodowi godzin nadliczbowych.

W konkluzji apelacji pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa i zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Tomaszowie Mazowieckim do pondowego rozpoznania i zasądzenia na rzecz pozwanego kosztów postępowania.

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

zważył co następuje :

Zaskarżony wyrok podlega uchyleniu z powodu nie rozpoznania istoty sprawy przez Sąd I instancji oraz konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Podnieść należy , przy uwzględnieniu treści art. 386 § 4 k.p.c., że Sąd Rejonowy nie rozpoznał istoty sprawy. Pojęcie „istoty sprawy” dotyczy jej aspektu materialnego, a więc nie rozpoznanie istoty sprawy zachodzi wówczas, gdy sąd nie zbadał podstawy materialnej pozwu, jak też skierowanych do niego zarzutów merytorycznych i w swoim rozstrzygnięciu nie odniósł się do tego, co jest przedmiotem sprawy (por. wyrok SN z dnia 12 września 2002, IV CKN 1298/00, LEX nr 80271, wyrok SN z dnia 23 września 1998r. II CKN 897/97, OSNC 1999/1/22).Rozpoznanie istoty sprawy łączy się - mówiąc najogólniej - z rozważeniem oraz oceną poddanych przez strony pod osąd żądań i twierdzeń.

W niniejszej sprawie powód wniósł ostatecznie o zasądzenie na jego rzecz wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w kwocie 7.308,00 PLN netto.

Pozwana Spółka w odpowiedzi na pozew podniosła, iż powód zatrudniony był także w firmie Grupa (...) Spółka z o.o. w W. w oparciu o umowę zlecenia i praca wykonywana przez powoda w oparciu o przedmiotową umowę cywilnoprawną jest faktyczną podstawą żądań powoda. Wskazała, iż powód na rzecz pozwanego nie świadczył pracy w godzinach nadliczbowych, a praca wskazywana przez powoda jako praca w godzinach nadliczbowych to praca świadczona w oparciu o ww. umowę zlecenia. W celu wykazania powyższej okoliczności pozwana Spółka zgłosiła wnioski dowodowe zmierzające do ustalenie treści umowy zlecenia oraz do ustalenia wysokości otrzymanego z tytułu tejże umowy wynagrodzenia.

Analiza zarówno akt sprawy jak i uzasadnienia wyroku Sądu Rejonowego potwierdza zarzut pozwanej Spółki, iż wnioski dowodowe strony pozwanej nie zostały rozpoznane, a wnioskowane dowody nie zostały przeprowadzone.

W ocenie Sądu Okręgowego wyjaśnienie powyższej okoliczności jest istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, bowiem pozytywne dla pozwanego ustalenie powyższej okoliczności winna skutkować bezzasadnością powództwa w całości lub części, w przypadku zaś ustalenia, iż w żądaniu powoda nie mieści się praca wykonywana na podstawie umowy zlecenia roszczenie K. K. winno być zasadne co do zasady.

W zakresie zaś ustalenia wysokości należnego powodowi zasadnym jest zarzut pozwanej Spółki, iż Sąd I Instancji winien dopuścić dowód z opinii biegłego. Sąd ustalając wysokość wynagrodzenia na pracę w godzinach nadliczbowych oparł się na art. 322 k.p.c.

Art. 322 k.p.c. nie zwalnia sądu od obowiązku zebrania i wykorzystania całego dostępnego materiału dowodowego.

Takim materiałem dowodowym nie wykorzystanym przez Sąd I instancji są grafiki złożone przez powoda. Sąd nie dokonał ich analizy, oparł się jedynie na założeniu powoda, iż średnio w miesiącu pracował 210 godzin i przyjął taki wymiar czasu pracy za cały okres dochodzony pozwem, nie biorąc pod uwagę wymiaru czasu pracy wynikającego z przedmiotowych grafików, oraz zawartego w zeznaniach powoda jako strony twierdzenia, iż zdarzały się miesiące gdy nadgodzin nie było.

Sąd Rejonowy, uznając roszczenie zasadne co do zasady, winien w pierwszej kolejności dokonać ustalenia czasu pracy powoda w okresie objętym grafikami i ewentualnego wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych korzystając z wiedzy specjalnej biegłego z zakresu księgowości. Dopiero mając tak ustalone wynagrodzenie można, w przypadku braku możliwości ustalenia rozmiaru pracy powoda w godzinach nadliczbowych, dokonać ustalenia wysokości wynagrodzenia za okresy nie objęte grafikami w trybie art. 322 k.p.c. przyjmując jako podstawę kwoty wynikające z przedmiotowej opinii.

Brak istotnych ustaleń mogących stanowić podstawę rozstrzygnięcia o żądaniach powodów i nierozpoznanie tym samym istoty sporu musi skutkować wydaniem orzeczenia kasatoryjnego przewidzianego w art. 386 § 4 k.p.c.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien w pierwszej kolejności ustalić treść umowy zlecenia między powodem, a Grupa (...) Spółką z o.o. w W. oraz zakres czynności wykonywanych w ramach powyższej umowy. W przypadku stwierdzenia, iż zakres powództwa nie obejmuje czynności wykonywanych przez powoda w ramach stosunku cywilnoprawnego konieczne będzie dopuszczenie dowody z opinii biegłego z zakresu księgowości, który ustali czas pracy powoda i ewentualne wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych za okres objęty złożonymi grafikami. Za pozostały zaś okres objęty pozwem w przypadku braku możliwości ustalenia liczby przepracowanych godzin nadliczbowych i należnego wynagrodzenia uprawnione będzie zastosowanie art. 322 k.p.c. przyjmując jako podstawę ustaleń liczbę godzin przepracowanych i wynagrodzenia wynikające z opinii biegłego.

Powyższy zakres koniecznego uzupełnienia postępowania dowodowego wskazuje, iż w istocie postępowanie dowodowe winno być przeprowadzone ponownie w całości.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. orzekł jak sentencji.